

มหาวิทยาลัยบูรพา	
รับที่.....	00831
วันที่.....	- 4 ก.พ. 2563
เวลา.....	12.02 น.

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๗๖

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๔/๖๓ ห้วง ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๔/๖๓ ห้วง ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง “ปมปะทุภายในประเทศ: การผ่าน (ร่าง) กฎหมาย CAA ฉบับแก้ไขของอินเดีย” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายสัญชาติ (Citizenship Amendment Act: CAA) ของอินเดีย ที่ได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาของอินเดียไปเมื่อ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ นับเป็นฉนวนเหตุในการออกมาชุมนุมประท้วงของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าว ส่งผลให้มียอดผู้เสียชีวิตอย่างน้อย ๒๕ ราย และมีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนี้เกือบสองล้านคน สาเหตุประท้วงครั้งนี้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมองว่าเป็นการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานทางศาสนา และความไม่ชัดเจนของรัฐบาลในการนำกฎหมาย CAA ไปสู่การปฏิบัติ

๒. นานาประเทศรวมถึงพรรคการเมืองภายในประเทศอินเดีย อาทิ องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN office of High Commissioner for Human Right: UNOHCHR) พรรคคองเกรส และสหพันธ์สหภาพมุสลิมอินเดียได้แสดงความกังวลและห่วงใยว่ากฎหมายฉบับนี้จะนำไปสู่ความขัดแย้งภายในประเทศที่บานปลาย

๓. เมื่อพิจารณาถึงประเด็นเรื่องศาสนาพบว่า รัฐบาลไทยยังคงสามารถรักษาสอดคล้องทางด้านศาสนาได้ดี และใช้ความระมัดระวังอย่างมากต่อประเด็นศาสนาภายในประเทศ ทำให้กรณีดังกล่าวไม่น่าจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยก็มีความจำเป็นที่จะต้องเฝ้าระวังองค์การทางศาสนาที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในปัจจุบันด้วย เนื่องจากประเด็นศาสนาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ไม่ควรนำไปขยายผลหรือหยิบยกขึ้นมาให้เกิดความแตกแยกในสังคม

จึงเรียนมาเพื่อกราบทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พันเอก

(บันฑูร บำเรอราช)

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์ และความมั่นคงฯ
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕

เรียน อธิการบดี

ด้วย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ฉบับที่ ๔/๖๓ หัวข้อ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง “ปมปะทุ
ภายในประเทศ: การผ่าน (ร่าง) กฎหมาย CAA ฉบับแก้ไขของ
อินเดีย”

จึงเรียนมาเพื่อ

๑. เพื่อโปรดทราบ
๒. เห็นควรเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันและสามารถดาวน์โหลด
หนังสือได้ที่ <https://docshare.buu.ac.th>

ในชน
- ๔ ก.พ. ๒๕๖๓ / ๑๐:๕๖ น.
๔/๖๓ ๒๕.๔๖

๑๕/๒๕๖๓ ๓ ม/๒๕๖๓

๔/๖๓ ๒๕.๔๖

เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

ฉบับที่ ๔/๖๓ (๑ - ๓๑ ม.ค. ๖๓)

ปมปะทุภายในประเทศ: การผ่าน (ร่าง) กฎหมาย CAA ฉบับแก้ไขของอินเดีย

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายสัญชาติ (Citizenship Amendment Act: CAA) ของอินเดีย ที่ได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาของอินเดีย ไปเมื่อ ๑๑ ธ.ค.๖๒ นับเป็นฉนวนเหตุในการออกกฎหมายประทุษร้ายต่อประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าว เนื่องจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบเชื่อว่ารัฐบาลเลือกปฏิบัติต่อคนเฉพาะกลุ่ม และมีประชาชนบางส่วนได้ถูกผลักให้กลายเป็นผู้อพยพกว่า ๑.๕ ล้านคน จากการขึ้นทะเบียนประชาชน (National Register of Citizens: NRC) ที่ได้ดำเนินการไปเมื่อเดือน ต.ค.๖๒ ในขณะที่รัฐบาลจะมอบสถานะพลเมืองให้กับคนต่างชาติ โดยสถานการณ์ภายในประเทศอินเดีย ณ ตอนนี้อย่างยิ่งมีการชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่องเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลอินเดียเพิกถอนกฎหมายดังกล่าวทันที โดยจุดสิ้นสุดของกฎหมายฉบับนี้ คือการตัดสิ้นของศาลสูงสุดอินเดียในปลายเดือน ม.ค. ๖๓ นี้ ว่ากฎหมาย CAA ดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ...

♦ **ชนวนเหตุ**

หลังจากที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) กฎหมายสัญชาติ (Citizenship Amendment Act: CAA) เมื่อ ๑๑ ธ.ค.๖๒ ที่ผ่านมา ประชาชนในรัฐอัสสัม และตรีปุระทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพรมแดนติดกับบังกลาเทศ ได้รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านร่างกฎหมายดังกล่าว โดยมองว่ากฎหมายนี้เป็นความพยายามที่จะลดความสำคัญของศาสนาอิสลามและแย่งงานคนมุสลิมในพื้นที่แต่เดิม ซึ่งการชุมนุมประท้วงได้ขยายวงกว้างไปเกือบทั่วประเทศ และมีแนวโน้มที่จะยืดเยื้อ แม้ทางการอินเดียจะประกาศภาวะฉุกเฉินและระงับสัญญาณอินเทอร์เน็ตในบางพื้นที่ ซึ่งเหตุชุมนุมประท้วงดังกล่าวกองทัพอินเดียได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมสถานการณ์และสลายการชุมนุม ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย ๒๕ ราย มีการจับกุมผู้ชุมนุมประท้วงทั่วประเทศแล้วกว่า ๑,๕๐๐ คน

โดยร่างกฎหมาย CAA มีข้อยกเว้นให้กับผู้นำบิโธศาสนาฮินดู ชิกข์ พุทธ เซน ปาร์ซี และคริสต์ จาก ๓ ประเทศ คือ บังกลาเทศ ปากีสถาน และ อัฟกานิสถาน ให้สามารถยื่นขอสัญชาติอินเดียได้ แต่ชาวโรฮีนจาจากเมียนมา และมุสลิมชนกลุ่มน้อยในรัฐต่าง ๆ ของอินเดีย จะไม่สามารถขอสัญชาติได้ โดยรัฐบาลอินเดียให้เหตุผลว่า ชาวมุสลิมไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยในประเทศทั้ง ๓ นี้

ซึ่งผู้ไม่เห็นด้วยมองว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ชาวมุสลิม กลายเป็นคนชายขอบ และที่สำคัญคือกฎหมายนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ที่ระบุไว้ว่าศรัทธาหรือความเชื่อทางศาสนาไม่สามารถเป็นเงื่อนไขของการมี สัญชาติได้ และรัฐธรรมนูญอินเดียห้ามเลือกปฏิบัติต่อพลเมืองด้วยเหตุผล ทางศาสนา โดยล่าสุดศาลฎีกาอินเดียได้แถลงเลื่อนการพิจารณาคำร้องให้ พิจารณากฎหมาย CAA ว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ออกไปเป็นช่วงปลาย เดือน ม.ค.๖๓ ที่จะถึงนี้

สาเหตุการประท้วงกฎหมาย CAA ที่เกิดขึ้นในอินเดียมีสองประเด็นสำคัญคือ ประเด็นที่ ๑ การเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานทางศาสนา ซึ่งขัดหลักรัฐธรรมนูญของอินเดีย (หลักคิดว่าด้วยรัฐธรรมนูญ คือ อินเดียไม่ควรมีการระบุเรื่องทางศาสนาเหล่านี้ลงไปในกฎหมาย) และ ประเด็นที่ ๒ ความไม่ชัดเจนของรัฐบาลในการนำกฎหมาย CAA ไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดความหวาดวิตกของประชาชนทั่วไป เนื่องจาก ก่อนหน้านี้ได้มีโครงการขึ้นทะเบียนประชาชน (National Register of Citizens: NRC) ในรัฐอัสสัม ซึ่งประชาชนต้องยื่นเอกสารข้อมูลต่าง ๆ เพื่อยืนยันความเป็นพลเมืองของตนเอง โดยกระบวนการนี้แล้วเสร็จไปเมื่อกลางเดือน ต.ค.๖๒ และพบว่าประชาชนกว่า ๑.๙ ล้านคนไม่สามารถยืนยันตัวเองได้และถูกผลักเข้าค่ายกักกันผู้อพยพ เรื่องนี้กลายเป็นปัญหาใหญ่ในรัฐอัสสัม เพราะสำนักงาน

กฎหมายสถานะพลเมือง Citizenship Amendment Act: CAA หรือ Citizen- ship Amendment Act-Bill: CAB	เดิม บัญญัติไว้ว่าใครก็ตามที่ไม่มีพาสปอร์ตอินเดียหรือหนังสือเดินทางที่ถูกต้อง หากเดินทางเข้าประเทศหรือใช้ชีวิตอยู่ในประเทศเกินกว่าเวลาที่กฎหมายอนุญาตไว้ ถูกยึดถือเป็น "ผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย" โทษฐานของการละเมิดดังกล่าวคือการถูกจับกุมขังหรือเนรเทศหรือทั้งสองประการ และเปิดช่องทางให้อนุชาชาติพลเมืองอินเดียให้กับคนต่างแดนได้ แต่ต้องพิสูจน์ได้ว่าใช้ชีวิตอยู่ในอินเดียมาแล้วอย่างน้อย ๑๑ ปี ฉบับแก้ไข กำหนดข้อ "ยกเว้น" เอาไว้ให้กับประชากรจากชุมชนคนกลุ่มน้อยใน ๖ ศาสนา ประกอบด้วย ฮินดู ซิกข์ พุทธ เซน ปาร์ซี และคริสต์ หากคนเหล่านั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่ามาจากประเทศปากีสถาน อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ และใช้ชีวิตอยู่ในอินเดียมาแล้ว ๖ ปี ก็สามารถได้รับสัญชาติอินเดียอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้	
การลงทะเบียน ประชากรอินเดีย National Register of Citizens (NRC)	เป็นการลงทะเบียนที่รัฐบาลต้องการแยกประชากรที่แท้จริงและผู้อพยพออกจากกัน แต่ด้วยปัญหาด้านระบบเอกสารและกระบวนการขึ้นทะเบียน ส่งผลให้ประชาชนชาวอินเดียกว่า ๑.๕ ล้านคนไม่สามารถแสดงเอกสารยืนยันตัวตนในกระบวนการดังกล่าว และถูกผลักให้กลายเป็นผู้พลัดถิ่นโดยไม่รู้ตัว	

Infographic by กศย.ศสย.สปท.

ตรวจเงินแผ่นดินของอินเดียพบว่า มีการฉ้อโกงในการขึ้นทะเบียนดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญ ณ ตอนนี้องค์กรบาลอินเดียคือต้องมีการเฝ้าระวังเรื่องการปะทะกันระหว่างกลุ่มประชาชนที่สนับสนุนกฎหมายและประชาชนกลุ่มที่ต่อต้านกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่ความรุนแรงภายในประเทศที่ยืดเยื้อดังเช่นตอนนี้ สำหรับจุดสิ้นสุดของกฎหมาย CAA คือบทบาทของศาลสูงสุดอินเดียต่อกฎหมายฉบับนี้ หากคำตัดสินออกมาว่ากฎหมาย CAA ขัดต่อรัฐธรรมนูญ รัฐบาลอินเดียก็ต้องยอมรับคำตัดสิน หรือหากคำตัดสินออกมาว่ากฎหมาย CAA ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็อาจจะสามารถคาดการณ์ได้ว่าการชุมนุมประท้วงของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนี้จะเกือบสองล้านคนในอินเดียจะจบลงอย่างไร

♦ ท่าทีของนานาประเทศ

๑. องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) ออกแถลงการณ์ติดตามสถานการณ์ในอินเดีย ที่อาจส่งผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งแสดงความกังวลต่อการที่อินเดียประกาศใช้กฎหมาย CAA แก่ผู้พลพหุไม่ใช่มุสลิมจากบังกลาเทศ ปากีสถาน และอัฟกานิสถาน นอกจากนี้ ยังได้เรียกร้องให้ทางการอินเดียคุ้มครองและดูแลความปลอดภัยของชาวมุสลิม ตลอดจนสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาอิสลามในอินเดีย

๒. สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Office of High Commissioner for Human Rights: UNOHCHR) แสดงความกังวลว่า กฎหมาย CAA ฉบับนี้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติอยู่ในตัว

๓. ในขณะที่พรรคการเมืองภายในประเทศอินเดียเองก็มีการเคลื่อนไหวโดยผู้นำพรรคคองเกรส (พรรคฝ่ายค้านของอินเดีย) เห็นว่ารัฐบาลกำลังสร้างบรรยากาศความตึงเครียดด้านศาสนาขึ้น เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองและสหพันธ์ภาพมุสลิมอินเดีย (Indian Union Muslim League) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลสูงสุดของประเทศ ว่าร่างกฎหมายดังกล่าวละเมิดมาตราว่าด้วยความเท่าเทียม สิทธิขั้นพื้นฐาน และสิทธิในชีวิต นอกจากนี้ ยังมีนักกฎหมาย ทนายความ นักวิชาการ มากกว่า ๗๐๐ คน ร่วมลงนามในหนังสือขอประณามร่างกฎหมายนี้

♦ ผลกระทบจากร่างกฎหมาย CAA ต่ออินเดีย

๑. การยกเลิกการเยือนอินเดียของนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น นายชินโซ อาเบะ ได้ยกเลิกการเยือนอินเดีย เพื่อเข้าร่วมการประชุมประจำปีระหว่างผู้นำของทั้งสองประเทศ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่าง ๑๕-๑๗ ธ.ค.๖๒ ที่รัฐอัสสัม เนื่องจากความรุนแรงในการชุมนุมประท้วงกฎหมายดังกล่าว

๒. ความสัมพันธ์กับประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับกฎหมาย CAA เช่น กรณีที่กระทรวงการต่างประเทศอินเดียได้เรียกเอกอัครราชทูตมาเลเซียเข้าพบ เพื่อ

แสดงความไม่พอใจคำให้สัมภาษณ์ของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ที่ได้แสดงความเห็นต่อกฎหมาย CAA ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติและกีดกันชาวมุสลิม โดยอินเดียระบุว่า การแสดงความเห็นดังกล่าว เป็นการก้าวล่วงกิจการภายในของอินเดีย และไม่สมควรกับระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีที่ใกล้ชิดกันของทั้งสองประเทศ ซึ่งการแสดงออกนี้อาจก่อให้เกิดความบาดหมางกัน และอาจนำมาสู่การลดระดับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ในอนาคต

๓. การท่องเที่ยวภายในประเทศลดลง สหรัฐฯ อังกฤษ รัสเซีย อิสราเอล สิงคโปร์ แคนาดา ไต้หวัน รวมถึงประเทศไทย ออกแถลงการณ์ให้พลเมืองที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวในอินเดีย หลีกเลี่ยงการเดินทางไปในพื้นที่ชุมนุม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพ หากมีความจำเป็นต้องเข้าไปบริเวณพื้นที่ชุมนุมให้ใช้ความระมัดระวัง วางแผนการเดินทาง ตรวจสอบแผนการเดินทางของระบบขนส่งมวลชนสาธารณะอินเดีย และติดตามสถานการณ์ประท้วงอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวของอินเดียเมื่อเดือน ธ.ค.๖๒ ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๖๐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

♦ บทวิเคราะห์

๑. แม้ว่าประเด็นกฎหมาย CAA ของอินเดียจะไม่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทย แต่รัฐบาลก็ต้องเฝ้าระวัง และย้ายเตือนคนไทยในประเทศอินเดียไม่ให้เข้าไปยุ่งกับปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศอินเดีย เนื่องจากมีกรณีการผลักดันคนต่างชาติที่ร่วมชุมนุมประท้วงออกนอกประเทศอินเดียด้วย

๒. สำหรับประเทศไทย หากพิจารณาถึงประเด็นเรื่องศาสนาพบว่า ไทยกับอินเดียมีความแตกต่างกันตรงที่รัฐบาลอินเดียปัจจุบันมีความเป็นชาตินิยมฮินดูสูงและชัดเจน ส่งผลให้กฎหมายในลักษณะนี้ถูกมองว่าเป็นการเลือกปฏิบัติทางศาสนาและนำไปสู่ความขัดแย้ง ในขณะที่รัฐบาลไทยยังคงสามารถรักษาสอดคล้องทางด้านศาสนาได้ดี และใช้ความระมัดระวังอย่างมากต่อประเด็นศาสนาภายในประเทศ ทำให้กรณีดังกล่าวไม่น่าจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยก็มีความจำเป็นที่จะต้องเฝ้าระวังองค์การทางศาสนาที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันด้วย เนื่องจากประเด็นศาสนาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ไม่ควรนำไปขยายผลหรือหยักรักขึ้นทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม

♦ ข้อมูลอ้างอิง

๑. ปิยมิตร ปัญญา . (๒๕๖๒). เมื่อ “แผลเก่า” ถูกสะกิดที่อินเดีย. จาก https://www.matichon.co.th/foreign/indepth/news_1832772
๒. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ ๒๐ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒). กฎหมายสัญชาติพลเมืองอินเดีย ขวบนแห่งการประท้วง. จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_258088
๓. สัมภาษณ์ ศุภวิชญ์ แก้วคุณอก. ๘ ม.ค.๖๒

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายังคณะผู้จัดทำ (ศศย.สพท.) T/F : ๐๒ ๒๗๔ ๘๓๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

☐ การเมือง ☐ เศรษฐกิจ ☐ สังคม ☐ วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี ☐ การทหาร ☐ พลังงาน / สิ่งแวดล้อม

☐ อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

บทวิเคราะห์โดย นางสาวธราทิพย์ กัลยาณมิตร นักวิจัย ศศย.สพท.

แบบสอบถามความพึงพอใจเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

SSC FOCUS

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความ

1. สังกัดหน่วยงานของท่าน

() หน่วยงานภายในกระทรวงกลาโหม

() หน่วยงานภายนอกกระทรวงกลาโหม

2. ท่านมีการติดตามข่าวสาร/ข้อมูล ผ่านเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของ
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์เพียงใด

() 4 ฉบับ/เดือน

() 3 ฉบับ/เดือน

() 2 ฉบับ/เดือน

() 1 ฉบับ/เดือน

() ไม่ติดตาม

() อื่น ๆ

3. ท่านได้รับเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ผ่าน
ช่องทางใดบ้าง

() จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

() ไปรษณีย์

() การนำสารของหน่วยงาน

() อื่น ๆ

ลำดับ	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ
1	ท่านเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารวิเคราะห์ สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้เพียงใด					
2	ท่านได้รับเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของศูนย์ศึกษา ยุทธศาสตร์ ทันเวลาต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เพียงใด					

ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าสมควรศึกษาเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() การเมือง

() เศรษฐกิจ

() วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี

() สังคม

() การทหาร

() พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

() อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เลขที่ 62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

Fax (SSC FOCUS) : 0 2275 5715, 0 2275 5716